

Jw. 19244

04/2378

PLAN DE INVĂȚĂMÎNT

PENTRU

LIMBA ROMÂNĂ

LA MARELE GIMNASIU GR. OR. ROMÂN

DIN BRAȘOV.

LUCRAT ÎN CONFORMITATE CU PLANUL STATULUI ȘI
PROVĂDUT CU INSTRUCȚIUNI PENTRU FIECARE CLASĂ

DE *Donațiunea J. J. J. J.*

VIRGIL ONIȚIU

profesor de limba și literatura română.

132396

*Aprobat și introdus la gimnasiul român gr. or. din Brașov
prin decisisul nr. 4642 școl. 1893 al Venerabilului Consistoriu
archidieceșan din Sibiu.*

BRAȘOV,

TIPOGRAFIA A. MUREȘIAN

1893.

1955

Biblioteca Centrală Universitară
"Carol I" București

Cota.....4206 699.....

B.C.U. "Carol I" Bucuresti

C132396

~~04/23/8~~

Scopul.

Invățământul limbei române în gimnasiu urmăresce un **scop întreit**:

1) *cunóscerea temeinică a gramaticii române*;

2) *abilitatea de a vorbi și a scrie clar, corect și ușor asupra oricărei cestiuni, ce cade în sfera studiilor și esperiințelor școlariului*;

3) *cunóscerea desvoltării limbei și literaturii române*, — basată de o parte pe cetirea de scrieri de valóre, analisarea și aprețierea lor estetică și de altă parte pe teoria genurilor literare.

CLASA I.

5 ore pe săptămână.

I. Plan.

1. Lectură.

a) **Prosă:** povești (basmе), snóve; mituri antice, legende române; tradițiuni romane și românești, schițe etnografice.

b) **Poesii:** poesii epice cam de același feliu (basmе, legende, mituri, tradițiuni istorice versificate de poeții nostri mai distinși).

2. Teoriă.

Gramatică și în legătură ortografia.

a) Din *sintacsă*: propozițiunea simplă (pură și dezvoltată) cu părțile ei (subiect, predicat, aposițiune, atribut, determinațiuni) și propozițiunea contrasă.

b) Din *p. analitică*: toate părțile cuvântării (substantivul, verbul, adiectivul, numărul, pronumele, adverbul, interjecțiunile, conjuncțiunile și articolul).

c) *Ortografia* academiei rom. fără „*ă*“ final, anume:

a) principiile generale ce sunt a se aplica la scrierea ori-cărui cuvânt;

β) ortografia specială, ce se va stabili paralel cu tractarea fiecărei părți de vorbire.

3. Lucrări scripturistice.

Două pe lună (pens sau compozițiune*), urmărind îndeosebi eserciarea în ortografiă și orientarea practică în domeniul gramaticii.

4. Memorizare.

Tóte poesiile cetite și analisate în scólă se vor învăța de rost.

II. Instrucțiuni.

1. Lectura.

Scopul aprópe unic ce trebuie să aibă în vedere profesorul la lectura în cl. I. și II. gimn. este: ca școlariul să înțelégă cât se póte de corect și clar cele cetite, atât în întregul, cât și în aménunțele lor și să scie reproduce liber și fluent conținutul. Spre acest scop trebuie să i se esplice școlariului tóte frazele mai grele, precum și espresiunile lui necunoscute, să se precizeze felii de piésă de lectură (dacă e d. e. basm sau tradițiune istorică) și conținutul întreg prin tragerea de paralele între ea și alte piésă cetite de felii homogen sau heterogen; profesorul să stărue, ca școlariul să se espriime clar și corect.

2. Teoria.

Basa pertru agonisirea cunoscințelor gramaticale va fi propozițiunea simplă. — Din propozițiuni alese și scrise pe tablă profesorul va esplica școlarilor ce este o propozițiune, care îi sunt părțile esențiale (subiect și pred.), care cele secundare; după o lună de zile școlarii (luându-se 2 óre pe săptămână spre acest scop) vor trebui să fiă în stare a cunosce și a distinge perfect tóte părțile propozițiunii.

*) Pens=lucrare scrisă acasă, compozițiune=lucrare făcută în scólă sub supraveghiarea profesorului.

După acésta urmăzá partea analitică a gramaticiei, care se va învăța din și pe acésta basă sintactică ce i s'a dat deja școlariului. Prof. va aréta tot cu propozițiuni, că de obicei subiectul este un cuvânt cu totul de altă natură decât predicatul, d. e. că subiectul mai în tóte propozițiunile este un nume de ființă sau lucru, ér predicatul o vorbă care arată o lucrare, o facere. Astfel se va ajunge la noțiunea substantivului și a verbului. Abia numai acum vor începe școlarii să facă us de gramatica formală, luându-se dintre părțile vorbirii: substantivul (ce e el? feliurile lui, declinațiunea, genul) și în urmă verbul (ce e? feliurile, conjugarea). — După asta prof. éráș se va întórce la propozițiunea simplă și va studia împreună cu școlarii atributul în propozițiune și va aréta, că attributele de obicei éráș sunt altfel de vorbe, că nu sunt nici substantive, nici verbe, ci adiective. Acum se va lua apoi din gramatica analitică adiectivul (ce e? feliurile lui, comparațiunea, însușirea lui). — Și astfel se va urma cu tóte părțile vorbirii. (Conjuncțiunile se vor esplica pe basa propozițiunilor simple contrase.)

Drept completare și chiarificare a materialului sintactic și analitic, după închieierea materialului în chipul arétat, se va procede și invers și se vor cerceta tot pe cale empirică-inductivă: a) tóte funcțiunile sintactice ale fie-cărei părți a vorbirii (d. e. ce parte a propozițiunei póte fi un verb? [predicat, subiect, atribut etc.]); b) fiecare parte de propozițiune cu câte și cari părți ale vorbirii se póte esprija.

E de recomandat, ca tótă instrucțiua gramaticală a limbei române să se aducă prin paralele și contraste continue în legătură cu gramatica (analogiile și deosebiriile) celor-lalte limbi propuse în clasă, fără de-a se intra însă în subtilități filologice.

Ce privesce ortografia, — regulele ei generale se vor abstrage îndată la începutul anului școlar din exemple cetite din cartea de cetire sau scrise pe tablă. Regulele speciale se vor da la tractarea fiecărei părți a vorbirii, îndeosebi la declinațiunea substantivului și la conjugățiunea verbului. — Esercitiul comun și corectura comună a celor scrise par a fi cele mai bune mijlóce spre învățarea ortografiei.

3. Lucrările scripturistice.

De preferit sunt compozițiunile. Aceste vor fi parte eseriții ortografice, parte aplicări de cunoștințe gramaticale asupra unor propozițiuni sau cuvinte date, parte reproducțiuni de conținut dela piese cetite și explicate mai nainte în școlă. Fiecare lucrare liberă se va încerca întâi a se executa cu graiul viu de 2—3 școlari și în urma de profesor.

Se va controla îndeosebi corectitatea conținutului și a ortogafiei.

4. Memorisarea.

La memorisarea sau mai corect reproducerea fără carte a poeziilor profesorul va stăruie asupra dicțiunii corecte, a frasării după înțeles și nu după versuri, a observării pauselor de lipsă la semnele de interpuncțiune. — Reproducerea „declamatorică” în clasa I și II nu are loc; — principiul este și rămâne și aci ca și la lectură, înțelesul, — declamarea patetică ar fi peste tot falsă și nepotrivită la vârsta acésta a școlarilor.

* * *

Cele 5 ore pe săptămână s'ar pute împărți așa: 2 ore lectură, reproducere de conținut, declamațiune, — 2 ore teorie gramaticală, — 1 oră compozițiune sau eseriții, resp. corectarea comună a compozițiunilor. — Dacă clasa e mai tare în elemente se pot lua 3 ore de lectură și numai 1 de teorie pe săptămână.

Materialul teoretic se va începe cu regulele generale de ortogafie, dar numai după-ce au premers 2—3 ore de lectură.

CLASA II.

4 ore pe săptămână.

I. Plan.

1. Lectură.

a) **Prosă** și
b) **poesii** } ca și în clasa I. gimnasială.

2. Teoriă.

Gramatică, continuare din clasa I gimnasială și anume:

a) *Propozițiunea compusă* prin coordinațiune și subordinațiune cu toate genurile și subdivisiunile lor și în legătură usul și felurile conjuncțiunilor în mod mai amănunțit ca în cl. I g. — Regule speciale de interpunctiune.

b) *Studiarea elementului lexic al limbii române*, — anume: înrudirea cuvintelor între oaltă:
α) după înțeles (sinonime), β) după formă (derivatiunea și compozițiunea cuvintelor.)

3. Lucrări scripturistice.

Lucrări în scris se vor face două pe lună (pens sau compozițiune), — ca în cl. I. gimn.

4. Memorizare.

Ca în clasa I gimnasială.

II. Instrucțiuni.

1. Lectura.

Scop și metodă ca în cl. I. g. — Dar în materialul de citit se va face deosebirea, că în cl. I. se vor citi mai cu samă basme, snóve și mituri, ér aci mai mult tradițiuni istorice, legende și schițe etnografice.

2. Teoria.

Tractarea materialului din punct de vedere metodic nu difere de loc de metoda observat în cl. I. gimn. — După repetirea în liniamente generale a materialului parcurs în I, se vor deduce tot pe cale empirică din propozițiuni simple: propozițiunile compuse. — La studiarea materialului lexic al profesorul va ține pe școlar să adune sinonime din diferitele sfere de idei, ce obvin în decursul lecturii și să stabilească nuanțele mai fine de înțeles între ele (d. e. răsboi, luptă, harță, ciocnire etc.); asemenea vor aduna școlarii dela anumite trupine date de profesor cuvintele derivate și compuse, grupate după felu (substantive, verbe, adiective etc.) — Derivațiunea și compozițiunea se înțelege rămâne strict între cadrele limbii române actuale.

3. Lucrările scripturistice.

Ca în cl. I. gimn. Pe lângă reproducerea de conținut se pot da și epistole mai ușore, după ce atât în conținut cât și în formă au fost espuse cu graiu viu de prof. și repetite de vr'o doi școlari. — O parte mare a lucrărilor va servi spre aplicarea materialului teoretic.

4. Memorizarea.

Ca în clasa I. gimnasială.

* * *

Din cele 4 ore pe săptămână: 2 sunt de-a se lua pentru lectură, 1 pentru teoriă și 1 pentru compozițiuni resp. corectură comună.

CLASA III.

3 ore pe săptămână.

1. Plan.

1. Lectură.

a) **Proză:** piese de cuprins istoric de o estensiune mai mare.

b) **Poesii:** epice, balade.

2. Teoriă.

a) **Gramatica sistematică** a limbei române: Fonetica, etimologia, morfologia și sintaksa.

b) **Versificațiunea ritmică** în poezia română.

3. Lucrări scripturistice.

Două pe lună (cu preferință pense, dar și compozițiuni); în ele se vor tracta diferitele cestiuni esplicate în decursul lecturii pentru pătrunderea conținutului pieselor (conținut, caracterele persónelor principale, asemănarea sau deosebirea dintre 2 piese ce-tite, reproducerea cónologică a unei piese espuse inversionat, etc.)

4. Memorizare.

Ca în clasa I. și II. gimnasială.

II. Instrucțiuni.

1. Lectura.

Din cl. acésta începând a profundarea materială a lecturii devine tot mai intensivă. Profesorul va ține pe școlari să distingă bine părțile principale ale pieselor, să caracterizeze persoanele din faptele și vorbele lor, să arete motivele interne și externe ale acțiunii lor, să controleze adevărul sau probabilitatea întregii narațiuni cât și a părților singurateice.

Pe lângă asta atențiunea școlariului se va atrage din clasa acésta începând tot mai mult și asupra părții formale a lecturii. Pe când în cl. I și II profesorul se putea mulțumi, ca școlarii să scie cuvinte și frase paralele la cuvinte și frase mai grele din lectură, acum i se va atrage mai mult atențiunea școlariului asupra limbajului și a mijlócelor artistice, cu cari se exprimă și se reproduc apoi în cetitor anumite stări sufletesci. Se vor face observări în decursul lecturii asupra clarității fraselor în paralel cu neclaritatea din unele pense ale școlarilor, asupra frumseții stilului, a unor tropi și figuri mai însemnate și mai accesibile înțelegerii școlarilor (personific., repetiț.) Tóte aceste fără vr'un manual de stil, fără de codificare de reguli, ci numai verbal și esperimental. Tot pe cale empirică se vor stabili deosebiri fundamentale dintre prosă și vers, servind acésta ca basă la teoria ce li se va da școlarilor în semestrul al doilea în: „Versificațiunea română.“

Școlarii vor trebui să aibă o cărticică anume, în care să introducă regulat răspunsurile principale la întrebările puse în decursul lecturii.

2. Teoria.

a) **Gramatica sistematică** — În cl. acésta se concentreză într'un întreg sistematic cunoștințele gramaticale empirice de până acum ale școlarilor. Se va studia gramatica limbei române în ordine științifică, mâncând acum profesorul nu dela experiință, ci dela materialul cunoscut școlariului. Sistemul în cunoștințele gramaticale, — acesta e scopul principal, la care tinde instrucțiunea gramaticală a clasei.

b) **Versificațiunea ritmică în poesia română** se va trata sistematic numai în semestrul al doilea după ce școlarii 'și-au câștigat interes și înțelegere suficientă în decursul lecturii poetice pentru regulile speciale de versificare.

3. **Lucrările scripturistice.**

Pe lângă corectitatea conținutului lor se va pune de-acum tot mai mare pond și pe forma esternă, limbajiu, frase, frumseță stilistică.

4. **Memorisarea.**

Ca în clasa I. și II. gimnasială.

* * *

Órele (3) se vor împărți astfel: într'o săptămână 2 óre lectură, 1 teorie, într'alta 2 teorie și 1 lectură. — În órele de teorie ale semestrului I se va propune gramatica, ér în semestrul al II. teoria versificațiunii ritmice.

CLASA IV.

3 ore pe săptămână.

I. Plan.

1. Lectură.

a) **Prosă**: Descripțiuni (scene, caractere, localități, obiceiuri) și narațiuni (schițe, biografii).

b) **Poesii**: poeme epice (d. e. Dan căpitan de plaiu, Grui Sânger de V. Alecsandri și altele asemenea.)

2. Teorie.

a) **Ființa, originea, istoria, elementele constitutive și pozițiunea limbii române între celelalte limbi.**

b) Din stilistică: **regulele generale de stil**: și anume: deosebirea între stilul simplu și poetic; — la stilul simplu: claritatea, precisiunea, corectitatea, puritatea și contrariul acestora; — la stilul poetic: sensibilitatea și vivacitatea cu mijlocele de-a le efectui: epitete ornante, comparațiuni, tropi, figuri. — Stil lapidar, plastic, pitoresc, energetic.

3. Lucrări scripturistice.

Două pe lună (1 pens și 1 compozițiune). Pe lângă reproduceri de conținut și prelucrări de întrebări asupra pieselor cetite în școală, se vor da descripțiuni mai mici și meditațiuni ușore, al căror obiect se va scóte din lectura clasei.

4. Memorizare.

Ca în clasele precedente.

II. Instrucțiuni.

1. Lectura.

Metoda în genere rămâne aceeași ca în cl. III. gimn., numai că aprețiarea stilistică a lecturii devine cu mult mai largă și mai amănunțită, astfel, ca lectura să p^otă servi de basă pentru teoria calităților generale de stil, ce se va propune în partea a doua a anului școl. — La cetirea pieselor descriptive se va tinde în deosebi a controla, dacă imaginile școlariului despre obiectele descrise sunt clare, sensibile și adevărate.

2. Teoria.

a) **Ființa, originea, istoria, elementele constitutive și pozițiunea limbei române între celelalte limbi.** — Acum după ce școlariul cun^osce empiric și sistematic t^otă structura gramaticală a limbei române, este f^orte potrivit, ca drept încheiere și cor^onă a acestor cun^oscințe să i se aprețieze limba română ca un product viu și măreț, care are ființa sa particulară, originea, istoria sa, și care nu stă izolată, ci și are rudeniile sale în marea familiă a limbilor. Se înțelege t^ote aceste se vor ar^eta în conturi generale, dar precise. Lucrul nu va oferi greutăți, căci școlariul în cl. IV. trebuie să dispună deja din studiul celorlalte limbi de atâte cun^oscințe, câte se recer spre înțelegerea acestor lucruri. — La stadiul actual al limbei va trebui să se arunce o scurtă privire și asupra dialectelor limbei române și a estensiunii ei geografice. La istoricul limbei se va tracta și despre istoricul scrierii (caractere cirile, civile, latine) și a ortografiei la noi: tot numai în conturi mari, dar precise.

b) **Regulele generale de stil** nu se vor trata sistematic decât numai din Ianuarie încolo. T^otă instrucțiunea stilistică din Sept.—Dec. se va face în orele de lectură prin comentarea, explicarea și aprețiarea părților mai potrivite ale lecturii, — fără manual, fără reguli dictate, ci numai incidental și empiric. — Formând aceste cun^oscințe basa, din Ianuarie încep^end ele se vor pune în sistem tractându-se după manual partea aceea a stilisticii, pe care cei vechi o numiau: elocutio.

3. Lucrările scripturistice.

Se vor face conform planului și instrucțiunii pentru cl. III gimn. — Profesorul va preciza totdeauna înainte forma și modul cum va trebui lucrată tema.

4. Memorisarea.

La reproducerea de rost a pieselor versificate pe lângă observarea regulilor espuse la celelalte clase, profesorul va începe să țină cont și de interpretarea fidelă a sentimentelor prin modulațiunea potrivită a vocii. Introducere în declamare.

* * *

Órele se vor întrebuința astfel: In Sept., Oct., Nov., Dec.: 2 óre lectură cu scóterea la ivélă a calităților stilistice, 1 órá pe sêpt. studiul limbei române (fința, orig., etc.); — din Ianuariu încolo 2 óre lectură ca mai nainte, 1 órá pe sêptemână stilistică după manual.

CLASA V.

3 ore pe săptămână.

I. Plan.

1. Lectură.

a) **Prosă**: epistole, disertațiuni, schițe, narațiuni diverse.

b) **Poesii**: balade și romanețe, satire, epigrame, poezii lirice.

2. Teoriă.

Din stilistică: a) **compozițiunea** și b) **genurile stilistice**.

ad a) α) invențiunea cu noțiunile de logică, β) dispozițiunea (compozițiunea propriu zisă);

ad b) α) descrierea β) nararea și γ) disertarea cu feliturile lor.

3. Lucrări scripturistice.

Un pens pe lună în legătură pe de-o parte cu lectura clasei, pe de alta cu teoria din clasa acésta.

4. Memorizarea și declamarea

poesilor cetite și analizate în școlă.

II. Instrucțiuni.

1. Lectura.

Pe lângă cetirea în modul precizat la clasele de mai nainte, profesorul va avea deosebi în vedere materialul teoretic al clasei. Spre acest scop va atrage la început atențiunea școlarilor d. e. asupra unor poezii mai mici cu același motiv și totuș altfel lucrate, deslușind astfel însemnătatea și esența „compozițiunii” în produsele literare; va cerceta mersul logic al gândirilor, unitatea și întregitatea sujetului; va căuta idea fundamentală, va deosebi de oaltă forma descriptivă, narativă și disertativă. *Tôte* aceste la lectura în clasă în lucrare comună cu școlarii.

2. Teoria.

Cu materialul indicat în plan se încheie învățământul stilistic, început în clasa precedentă. — Teoria însași pusă în sistem nu se va începe decât numai după ce a premers o lectură continuă în chipul arătat în timp de 2 luni de zile. *Esperința* acésta stilistică de fond va servi drept basă pentru tractarea sistematică a compozițiunii și a genurilor stilistice. Acésta însă, nici ea să nu fie lipsită nici pe un moment de razimul singur real, ce-l are în materialul de lectură, din care se vor lua acum *tôte* exemplele.

3. Lucrările scripturistice.

Din clasa acésta începând pensele se vor lucra tot mai independent de câtră școlari, dar se va păstra și aci și în clasele următoare legătura strînsă între lectura impusă școlarilor și între învățământul teoretic al clasei. Dar aci, în cl. V. încă dispozițiunea lucrării va trebui discutată în comunitate cu școlarii în clasă înainte de darea temei. Din cl. VI începând și lucrul acesta devine de prisos.

4. Memorisarea și declamarea.

Tóte poeziile cetite și analizate în școlă se vor învăța și de rost și la reproducere se vor declama după tóte recerintele artistice.

* * *

La început cam 2 luni de zile până în 3 (cu repetiția materialului din anul trecut cu tot) se vor ține numai óre de lectură din română în felul arătat mai sus; după aceea din cele 3 óre pe săptămână, 1 se va întrebuința pentru învățământul teoretic, ér 2 pentru lectură.

CLASA VI.

3 ore pe săptămână.

1. Plan.

1. Lectură.

- a) **Prosă**: disertațiuni și studii de cuprins poetic-estetic.
- b) **Poesii**: lirice, epice și micste.

2. Teoria.

Din **Poetică**:

a) **Totă** partea generală și formală a poeziei (despre poezie peste tot, creațiunea poetică, noțiuni de estetică, forma internă și externă a produsului poetic, versificațiunea ritmică și metrică, importanța ei estetică, limbajul poetic); — dintre genurile poetice:

b) **Genul epic, liric și produsele de gen micst.** — (Adecă: totă poetica, afară de genul dramatic.)

3. Lucrări scripturistice.

Un pens pe lună.

4. Memorizare și declamare.

Ca în clasa precedentă.

11. Instrucțiuni.

1. Lectura.

Cetirea de studii estetice va merge paralel cu materialul teoretic al clasei. Profesorul va comenta și chiarifica cestiunile estetice tractate în acele studii, ér școlarii vor face estrase complete, în cari se vor reasuma sistematic vederile autorului critic-estetic. — Și aci începutul instrucțiunii (după repetițiunea materialului din V.) se va face prin lectura de poesii din tóte genurile, atingênduse pe scurt tóte cestiunile principale, cari se vor trata sistematic mai în urmă.

2. Teoria.

În mod sistematic se va începe numai cam în luna a treia, când școlarii vor avé material poetic și noțiuni estetice de-ajuns din lectură. Tractarea genurilor poetice însé va fi și ea continuu ilustrată prin exemple alese din poeții noștri mari.

3. Lucrările scripturistice.

Veți clasa V.

4. Memorizarea și declamarea.

Ca în clasa precedentă.

* * *

Din cele 3 óre pe săptămână (din Novembre încolo) într'o săptămână se vor lua 2 óre pentru lectură și 1 pentru teoriă, ér într'altă 2 óre pentru teoriă și 1 pentru lectură.

CLASA VII.

3 ore pe săptămână.

1. Plan.

1. Lectură.

a) **Prosă**: discursuri oratorice și studii estetice asupra dramei.

b) **Poesiă**: tragedii și comedii străine clasice în traducere bună și piese dramatice originale românești.

2. Teorie.

a) Din **Poetică**: **genul dramatic** întreg.

b) **Retorica** (i. e. teoria discursurilor).

3. Lucrări scripturistice.

Un pens pe lună.

II. Instrucțiuni.

1. Lectura.

În primele 2—3 luni de școală (după repetițiunea materialului din VI.) se va citi o tragedie clasică și o comedie bună în școală, cari se vor analiza și comenta în decursul lecturii din toate punctele de vedere, atrăgându-li-se școlărilor atențiunea în deosebi asupra compozițiunii și a caracterelor dramatice. După

începerea teoriei dramatice lectura de clasă vor forma-o studii estetice asupra dramei, cari se vor tracta după metoda observată și în cl. VI. — Afară de lectura de clasă li se va impune școlarilor citirea a cel puțin încă 3 piese dramatice feliurite, drept ocupațiune privată.

Lectura discursurilor oratorice analizate și explicate va premerge și aci retoricii sistematice.

2. Teoria.

Genul dramatic începându-se a se propune în mod sistematic (după lectura premersă) în luna Novembre—Decembre va forma obiectul de învățământ al semestrului prim. La încheierea materialului, profesorul nu va întrelăsa a arunca o privire retrospectivă asupra domeniului întreg al poeticeii.

Teoria discursurilor (retorica în înțeles strâns) va forma obiectul de învățământ al semestrului al doilea. Începutul se va face și aci prin citirea barem a unui discurs clasic. Retorica se va tracta numai în conturi mari și astfel luându-se câte 2 ore pe săptămână se va pute sfârși înainte de finea lui Aprilie. Pondul principal este de-a se pune pe compozițiunea discursului.

3. Lucrările scripturistice.

În privința obiectului lucrărilor sunt și aci a se observa dispozițiunile espuse la clasa V., dar se înțelege, că atât aci cât și în celelalte clase superioare trebuie să se dea din când în când și teme, al căror obiect e scos din alte studii ale clasei d. e. din istoria, geografia politică, fizică, autorii anticității clasice etc.

* * *

La începutul semestrului prim (după repetițiune) toate 3 orele săptămânei se vor întrebuința pentru lectura și analiza pieselor dramatice; de pe la mijlocul lui Nov. începând se vor lua alternând când 2 ore teorie și una lectură, când 2 ore lectură (de studii estetice) și 1 teorie pe săptămână. În semestrul al II-lea (după citirea de discursuri în 3 ore pe săptămână) teoria retorică se va face în 2 ore pe săptămână, ér într'o oră se va citi.

CLASA VIII.

3 ore pe săptămână.

I. Plan.

1. Lectură.

- a) Prosă și versuri din autorii vechi și mai puțin cunoscuți școlarilor;
- b) studii literare și literar-istorice.

2. Teorie.

Istoria literaturii române.

3. Lucrări scripturistice.

Un pens pe lună.

II. Instrucțiuni.

1. Lectura.

La început la tractarea timpurilor străvechi, unde urme literare scrise nu mai avem, 1 oră pe săptămână se vor ceti studii istorice și lingvistice pentru ilustrarea acelor epoci. Mai în urmă la literatura secolilor XVI, XVII și XVIII se vor ceti părți alese și compacte din scrierile mai însemnate ale epocii în 2 ore pe săptămână. La literatura modernă (presupunându-se autorii mai cunoscuți sau impunându-se ca lectură privată) se

vor ceti mai mult studii critice asupra diferiților autori și opuri, ér școlarii vor face estrase regulate în feliul arătat la clasa VI gimn.

2. Teoria.

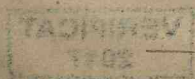
Se înțelege că istoria literaturii române nu se va putea tracta fără a arunca o privire și în cele mai vechi timpuri, deci fără de a espune principalele teorii istorice asupra trecutului străvechiu al poporului român. Desvoltarea limbei și starea socială-culturală a poporului nostru pe acele vremuri asemenea va trebui să fiă considerată. — În epocele din care avem urme positive de activitate literară, profesorul va nisui a da totdeauna un tablou fidel al timpului, al aspirațiunilor, preocupațiunilor generale și al tuturor împrejurărilor politice contimporane la români. La singuraticii autori se va apreția activitatea ca parte a lucrării generale spre înaintare la noi și în detai valórea eternă sau literar-istorică în deosebi la fie-care op mai însemnat. — Peste tot biografia cu multele sale date cronologice va trebui să facă loc aprețiării estetice și cultural-istorice.

3. Lucrările scripturistice.

Veđi clasa V. și VII.

* * *

La tractarea părții celei mai vechi din ist. lit. se va ceti pe săptămână 1 órá și 2 vor fi rezervate pentru teoriă; — la ist. lit. secolului XVI—XVIII se vor ținé 2 óre lectură, 1 teoriă; — la secolul XIX. în genere 2 óre lectură și 1 teoriă, alternând cu 2 teoriă și 1 lectură pe săptămână.

Programa órelor

de limba română pe săptămână.

Clasa gimnasială	Teoriă, ore	Lectură, ore	Compozițiune sau corectură, ore	Suma órelor pe săptămână
I.	2	2	1	5
II.	1	2	1	4
III.	2 (1)	1 (2)	— *)	3
IV.	1	2	—	3
V.	1	2	—	3
VI.	1 (2)	2 (1)	—	3
VII.	1 (2)	2 (1)	—	3
VIII.	2 (1)	1 (2)	—	3
Suma	11	14	2	27

BIBLIOTECA
CENTRALĂ
UNIVERSITĂȚII "CAROL I"
BUCUREȘTI

VERIFICAT
1987

VERIFICAT
2017

*) Din cl. III. începând dându-se tot mai multe pense și mai puține compozițiuni nu este trebuință de óra acésta practică decât numai la 2 săptămâni și în gimnasiul superior numai pe lună odată, când cu corectura și observările generale asupra lucrărilor scripturistice.